วิทยานิพนธ์ เรื่อง

การจัดการสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางการพัฒนา COOPERATIVE STORES MANAGEMENT IN THAILAND : PROBLEMS AND DEVELOPMENT GUIDELINES

โดย นางสาวอรทัย ใจป้อ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) พ.ศ.2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: การจัคการสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย: ปัญหาและแนวทางการพัฒนา

ผู้วิจัย: นางสาวอรทัย ใจป้อ

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอก: เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

(รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ)

g / Ne / 2540

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะของผู้จัดการสหกรณ์ ร้านค้าที่มีผลต่อการคำเนินธุรกิจของสหกรณ์ วิธีการคำเนินงานและการจัดการของผู้จัดการสหกรณ์ ร้านค้า และความคิดเห็นของผู้จัดการเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการคำเนินงาน การจัดการ และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสหกรณ์ร้านค้า โดยการรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม ค้วยวิธีจัดส่งทางไปรษณีย์ไปยังผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย โดยมีผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้า ตอบแบบสอบถามส่งกลับมาจำนวน 160 ร้านสหกรณ์ แล้วนำมาประมวลผล และวิเคราะห์โดยใช้ เครื่องมือวิเคราะห์ค่าทางสถิติต่าง ๆ พบว่า

- 1. สหกรณ์ร้านค้าส่วนมากมีสถานที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษา และหน่วยงาน โดยเป็น สหกรณ์ที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า 500 คน ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้าส่วนมากจะมีงานประจำใน หน้าที่อยู่แล้ว เช่น ครู อาจารย์ ทหาร หรือตำรวจ เป็นต้น ช่วยปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการให้ สหกรณ์ร้านค้า และส่วนมากไม่ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนจากสหกรณ์ร้านค้าเลย มีผู้จัดการ เพียงครึ่งหนึ่งที่เคยได้รับการฝึกอบรม หรือดูงานเกี่ยวกับสหกรณ์ร้านค้า ส่วนที่เหลืออีกครึ่งหนึ่ง ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม หรือดูงานเกี่ยวกับสหกรณ์ร้านค้ามาก่อน
- 2. การคำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า พบว่าส่วนมากยังขาคครุภัณฑ์ที่จำเป็นที่ต้อง ใช้ในสหกรณ์ร้านค้า เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องบันทึกเงินสด เครื่องอ่านรหัสสินค้า นอกจาก นี้มีการตรวจนับสินค้าเพียงปีละหนึ่งครั้ง รวมทั้งมีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยในการควบคุม คลังสินค้าน้อยมาก ส่วนสินค้าที่สหกรณ์ร้านค้าส่วนมากนำมาจำหน่าย และบริการ จะเป็นสินค้า ประเภทเครื่องอุปโภคบริโภค และเครื่องเขียน สำหรับการส่งเสริมการขายใช้น้อยมาก ทั้งนี้วิธี การส่งเสริมการขาย ที่ส่วนใหญ่ใช้มีเพียงการเฉลี่ยดืนตามส่วนของธุรกิจ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการคำเนินธุรกิจสหกรณ์ร้านค้าของ ผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้า คือ การใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก ความ สามารถและประสบการณ์ของคณะกรรมการคำเนินการ เป็นต้น

ABSTRACT

Title:

Cooperative Stores Management in Thailand: Problems and

Development Guidelines

By:

Miss Orathai Jaipor

Degree:

Master Of Science (Cooperative Economics)

Major Field:

Cooperative Economics

Chairman, Thesis Advisory Board: Prayong Sagnasert.

(Associate Professor Prayong Saiprasert)

9 / Jan / 1997

This research was conducted with the purpose of examining characteristics of cooperative stores' managers which affected the cooperative stores' management, the manager's operations and management, their opinions on problems and obstacles in operations as well as their recommendations. The data were collected by means of questionnaires mailed to all cooperative stores' managers in Thailand; only 160 questionnaires were completed. The data analysis was conducted by using various statistics. The results were as follows:

- 1. Most cooperative stores were located at private and government institutions particularly in academic environments. They were relatively small in size and had less than 500 members. The managers were normally recruited from members within the institutions and therefore received no compensation. Only half of managers had been trained and had taken study tours concerning cooperative stores.
- 2. Most cooperative stores lacked necessary equipment such as cash register, computer, bar-coding machine, etc. An investigative inventory was done only once a year and more importantly, inventory control by computer system was available in only very few cooperative stores. Most cooperative stores sold consumer goods and stationery with few promotion sales activities.
- 3. The managers' problems in the operation and development of the cooperative stores were the value added tax system, lack of knowledge and understanding by the members,

ctors.